

Bruxelles, 13. svibnja 2025.
(OR. en)

8522/25

Međuinstitucijski predmet:
2025/0060 (NLE)

RECH 186
ATO 26

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet: ODLUKE VIJEĆA o donošenju dodatnog istraživačkog programa za 2024.–2027. za reaktor s visokim protokom u Pettenu koji treba provesti
Zajednički istraživački centar za Europsku zajednicu za atomsku energiju

ODLUKE VIJEĆA (Euratom) 2025/...

od ...

**o donošenju dodatnog istraživačkog programa za 2024.–2027.
za reaktor s visokim protokom u Pettenu koji treba provesti
Zajednički istraživački centar za Europsku zajednicu za atomsku energiju**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegov članak 7.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon savjetovanja sa Znanstvenim i tehničkim odborom,

budući da:

- (1) Reaktor s visokim protokom u Pettenu („HFR”) važan je resurs za istraživanja Zajednice koja se odnose na znanost o materijalima, ispitivanja materijala, nuklearnu medicinu i sigurnost reaktora u području nuklearne energije.
- (2) Rad HFR-a potpomognut je nizom dodatnih istraživačkih programa. Posljednji dodatni istraživački program, koji je uspostavljen na temelju Odluke Vijeća (Euratom) 2020/960¹ za razdoblje od četiri godine, istekao je 31. prosinca 2023.
- (3) S obzirom na kontinuiranu važnost HFR-a kao nezamjenjive infrastrukture za istraživanja Zajednice u području unaprjeđenja sigurnosti nuklearnih reaktora, zdravlja (što obuhvaća razvoj medicinskih izotopa za potrebe medicinskih istraživanja), nuklearne fuzije, temeljnih istraživanja, osposobljavanja i gospodarenja otpadom (uključujući mogućnost proučavanja sigurnosnog ponašanja nuklearnih goriva za reaktorske sustave koji su važni za Europu), HFR bi trebalo nastaviti podupirati u okviru dodatnog istraživačkog programa do kraja 2027.

¹ Odluka Vijeća (Euratom) 2020/960 od 29. lipnja 2020. o donošenju dodatnog istraživačkog programa 2020.–2023. za reaktor s visokim protokom u Pettenu koji treba provesti Zajednički istraživački centar za Europsku zajednicu za atomsku energiju (SL L 211, 3.7.2020., str. 14., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2020/960/oj>).

- (4) S obzirom na poseban interes za HFR-ove sposobnosti ozračivanja, Nuclear Research and consultancy Group V.O.F. („NRG”) i Commissariat à l’énergie atomique et aux énergies alternatives („CEA”), kao provedbena tijela za Nizozemsku odnosno Francusku, sporazumjeli su se financirati čitavi dodatni istraživački program za HFR u razdoblju od 2024. do 2027. putem doprinosa u opći proračun Unije u obliku vanjskih namjenskih prihoda.
- (5) Ti bi doprinosi trebali biti namijenjeni za financiranje rada HFR-a kako bi se poduprli istraživački program i redovito održavanje HFR-a. Ako operater NRG službeno obavijesti nizozemsko nacionalno regulatorno tijelo o potpunom gašenju prije proglašenja stanja sigurne konzerviranosti, trebalo bi suspendirati plaćanja koja su još preostala za izvršenje te suspendirati sve Komisijine pozive za sredstava.
- (6) Kako bi se osigurali kontinuitet dodatnih istraživačkih programa i neometana provedba dodatnog istraživačkog programa za HFR od 2024. do 2027., ova bi se Odluka trebala primjenjivati retroaktivno od 1. siječnja 2024.
- (7) Vijeće guvernera Zajedničkog istraživačkog centra dostavilo je prethodno mišljenje² na temelju članka 4. stavka 2. Odluke Komisije 96/282/Euratom³,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

² Mišljenje od 7. studenog 2024.

³ Odluka Komisije 96/282/Euratom od 10. travnja 1996. o preustroju Zajedničkog istraživačkog centra (SL L 107, 30.4.1996., str. 12., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1996/282/oj>).

Članak 1.

Donosi se dodatni istraživački program za rad reaktora s visokim protokom u Pettenu („program”), čiji su ciljevi navedeni u Prilogu I., za razdoblje od četiri godine, počevši od 1. siječnja 2024.

Članak 2.

Troškovi provedbe programa, procijenjeni na 26 815 000 EUR, u cijelosti se financiraju iz doprinosa Nizozemske i Francuske, putem Nuclear Research and consultancy Group V.O.F. („NRG”) odnosno Commissariat à l'énergie atomique et aux énergies alternatives („CEA”). Raščlamba tog iznosa navedena je u Prilogu II. Ti se doprinosi smatraju vanjskim namjenskim prihodom u skladu s člankom 21. stavkom 2. točkom (a) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća⁴.

Članak 3.

1. Komisija je zadužena za upravljanje programom. U tu se svrhu obraća službama Zajedničkog istraživačkog centra.
2. Komisija obavješćuje Vijeće guvernera Zajedničkog istraživačkog centra o provedbi programa.

⁴ Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (SL L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

Članak 4.

Ako NRG službeno obavijesti nizozemsko nacionalno regulatorno tijelo o potpunom gašenju reaktora s visokim protokom, prije proglašenja stanja sigurne konzerviranosti, suspendiraju se obveze Nizozemske i Francuske, preuzete putem NRG-a odnosno CEA-e, koje se odnose na izvršavanje daljnjih plaćanja, te se suspendiraju i svi Komisijini pozivi za sredstava na temelju ove Odluke.

Članak 5.

Komisija dostavlja završno izvješće o provedbi ove Odluke Europskom parlamentu i Vijeću nakon završetka programa.

Članak 6.

Ova Odluka stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2024.

Članak 7.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u ...

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica

PRILOG I.

ZNANSTVENI I TEHNIČKI CILJEVI

Glavni su ciljevi programa:

1. osigurati siguran i pouzdan rad HFR-a kako bi se mogla zajamčiti raspoloživost neutronskega toka u eksperimentalne svrhe;
 2. omogućiti istraživačkim institutima učinkovitu primjenu HFR-a u različitim područjima: povećanje sigurnosti nuklearnih reaktora, zdravlje (obuhvaća razvoj medicinskih izotopa), nuklearna fuzija, temeljno istraživanje i osposobljavanje te gospodarenje otpadom (uključujući mogućnost proučavanja sigurnosnih aspekata nuklearnih goriva za reaktorske sustave koji su važni za Europu).
-

PRILOG II.

RAŠČLAMBA DOPRINOSA

Doprinosi programu potječu iz Nizozemske i Francuske.

Raščlamba je tih doprinosa sljedeća:

Nizozemska: 26 215 000 EUR;

Francuska: 600 000 EUR;

Ukupno: 26 815 000 EUR.

Doprinosi se uplaćuju u opći proračun Unije i dodjeljuju programu. Dijelom doprinosa u okviru programa mogu se pokriti i rashodi povezani s radom HFR-a tijekom 2024. u skladu s programom rada o kojem se trebaju dogovoriti države članice koje daju doprinos i Komisija.

Ti su doprinosi fiksni i ne mogu se mijenjati s obzirom na promjene troškova rada, održavanja i razgradnje.
